

Використані джерела

1. Безверхнюк Т. Принципи ресурсного забезпечення регіонального управління. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Ardu_o/2009_1/R_1/Bezverhruk.pdf
2. Мельник А.Ф., Оболенський О.Ю., Васіна А.Ю., Гордієнко Л.Ю. Державне управління: навч. посібник. К. Знання-Прес. 2003. 343 с.
3. Чорна А. Структура ресурсного забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009 р. № 4. Т. 1. С. 93.
4. Кремінь О.М. Ресурсне та організаційне забезпечення ефективного розвитку підприємств (за матеріалами цукрових заводів України) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами». К, 2009. 21 с.

Налисник Наталія

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри

менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

На сьогоднішній день соціальне підприємництво в усьому світі стало визнаним інноваційним способом вирішення проблем економічного розвитку, подолання бідності, створення нових робочих місць, збереження навколишнього середовища. Але в Україні соціальне підприємництво – абсолютно нова сфера діяльності, яка викликає великий інтерес серед різних груп небайдужих громадян і підприємців. У реаліях сьогодення соціальне підприємництво стає одним із пріоритетних напрямів соціально-економічного життя та лідером у різноманітних секторах економіки будь-якої розвинутої країни світу.

Соціальне підприємництво в Україні стає трендом. Привертає увагу ініціативних груп та активних людей. Використання підприємницьких підходів до вирішення соціальних проблем підносить соціальне підприємництво на новий рівень розвитку. Якщо соціальні підприємства створюють люди, які вже від самого початку хочуть змін, то навіщо успішному бізнесу долучатись до ініціатив? Наприклад, покоління Y та Z звертають особливу увагу на соціальну відповідальність бізнесу. Для них важливо бути частиною соціальних та екологічних змін. Це підтверджує опитування Deloitte: 77% міленіалів (покоління Y), приймаючи рішення про влаштування на роботу, брали до уваги внесок компанії в соціальну відповідальність. Адже відповідальність — це імідж вашого бренду. Наприкінці 2019 року навіть транснаціональні компанії, такі як Adidas, вирішують екологічні проблеми. Наприклад, перетворюють сміття у кросівки та спортивний одяг. Корпоративно-соціальна відповідальність працює як на внутрішню, так і на зовнішню аудиторію компанії. Варто піклуватись про своїх працівників. Якщо вони не

страждатимуть на вигорання або депресію, вони залишаться з вами довше та працюватимуть ефективніше. [1]

Всеукраїнський ресурсний центр розвитку соціального підприємництва "Соціальні ініціативи" виокремив 5 великих можливостей для розвитку СП в Україні, які спонукатимуть до створення все більшої кількості соціальних підприємств.

Можливість №1: відсутність закону, який би регулював соціальне підприємництво.

Хоч що б там говорили скептики, але це справді велика можливість вибрати для соціального підприємства найбільш оптимальну організаційно-правову форму (ОПФ), як з точки зору бізнес-моделі, так і з точки зору особливостей оподаткування. А це означає, що зародок соціального підприємства може еволюціонувати від комерційного проекту громадської організації до публічного акціонерного товариства. Варто наголосити, що не важливо, чи існує така форма, як соціальне підприємство, а важливо, з якою метою створюється бізнес. Тут інший підхід до бізнесу: не заради пілг ми створюємо підприємство, а для покращення якості життя вразливих груп населення чи громади загалом.

Можливість №2: наявність ресурсів, які не задіяні традиційним бізнесом.

Найбільший, звичайно, людський ресурс, до якого можна віднести такі категорії: люди з обмеженими можливостями;біженці (внутрішньо переміщені особи);національні меншини;люди похилого віку;молодь;люди із залежностями;люди, що вийшли з місць позбавлення волі;ВІЛ-позитивні люди;багатодітні мами.

Можливість №3: великий бізнес завжди зацікавлений в аутсорсингу.

Багато великих підприємств намагаються не утримувати на своєму балансі низку допоміжних служб і підрозділів, бо це вимагає постійних витрат, тому все частіше можна спостерігати замовлення таких послуг, як прибирання, транспортування, кур'єрська доставка, обслуговування оргтехніки і мереж, реклама і зв'язки з громадськістю, організація подій, освітні послуги, бухгалтерський облік, виробництво різних деталей тощо. Це дає змогу розвиватися малому бізнесу. Іншою складовою великого бізнесу є соціальна відповідальність, яка полягає у допомозі місцевій громаді вирішувати нагальні проблеми. Все частіше компанії шукають можливості замінити гранти на стартапи, оскільки у цьому випадку вбивають двох зайців. Вони забезпечують собі аутсорсинг і вирішують соціальну проблему, яка, у свою чергу, не вимагатиме наступних грантів. А якщо великий бізнес укладе угоду на придбання послуг соціального підприємства на 1-2 роки, то ймовірність банкрутства СП зменшується в рази. Кількість прикладів такої співпраці в Україні збільшується.

Можливість №4: лояльність споживачів до продукції соціального підприємства зростає. Споживацька культура українців змінюється у кращий бік, якщо 10 років тому увагу звертали здебільшого на ціну, то зараз переглядається і країна-виробник, і термін придатності, й інгредієнти, а також наявність соціальної складової. Відчуття причетності до корисної справи, та ще й у досить простий спосіб купування необхідного товару чи послуги стає вагомим аргументом на користь соціальних підприємств, а тим більше на фоні підтримки національного товаровиробника. Оскільки малого бізнесу в Україні відносно мало, то соціальні підприємці можуть легко знаходити своїх покупців, формувати більш свідому культуру споживання, а відтак спільно вирішувати нагальні соціальні проблеми у громадах.

Можливість №5: соціальне підприємництво підтримується міжнародними фондами і організаціями. На перший погляд, задавши параметри пошуку "підтримка соціальних підприємств" в інтернеті, ми не побачимо жодного результату, який би відповів на запитання "де взяти ресурси на стартап?" Проте, існує багато пропозицій, які дотичні до соціального підприємництва, хоч і називаються по-різному.

Аналіз соціального підприємництва в Україні дозволив виявити основну проблему його недостатнього розвитку у вигляді відсутності законодавчої бази. Також до бар'єрів, які перешкоджають розвитку соціального підприємництва, можна віднести: 1. Брак державної підтримки на етапі становлення або розширення соціальної організації. Етап становлення соціальної організації, як і будь-який інший, несе в собі найбільшу кількість ризиків. Саме на початковому етапі відбувається банкрутство більшості соціальних організацій, отже, потрібна державна підтримка для розвитку подібних організацій на початковому етапі. 2. В даний час соціальне підприємництво не має привілеїв у порівнянні з традиційними комерційними та некомерційними організаціями, що призводить до неможливості визначення кількості соціальних підприємців в Україні в цілому або в будь-якому регіоні. А також, при однакових умовах соціальні підприємці програють традиційним в зв'язку з меншою рентабельністю і соціальними цілями[2].

Використані джерела

1. Соціальне підприємництво: Чому це тренд? Оксана Семеник. URL: <https://www.buro247.ua/lifestyle/cartier-womens-initiative/social-entrepreneurship-trend.html>
2. Овсянюк-Бердадіна О.Ф. Соціалізація бізнесу: суспільні та ринкові прояви. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019 . № 1(63). С.48-53

Наулік Яна, Глад Віталій
Західноукраїнський національний університет